

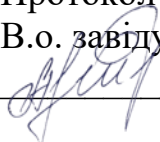
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри фінансів, обліку та
оподаткування

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

В.о. завідувача кафедри

_____ Л.Я. Шевченко

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«БАНКІВСЬКА СИСТЕМА»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Неізнана О.В.
доцент, к.е.н.

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни денна/заочна форма навчання
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	28 / 8
Практичні / семінарські, годин	28 / 8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94 / 134
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	6,71
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системи знань щодо сутності та змісту формування ефективної банківської системи, що є однією з головних проблем сучасного етапу економічного розвитку України в умовах ринкової трансформації її економіки, організації і технології здійснення банками пасивних і активних операцій та надання банківських послуг, а також практичних навичок щодо виконання банківських операцій, пов'язаних з кредитуванням, розрахунками, фінансуванням інвестицій та наданням своїм клієнтам інших послуг, а також при застосуванні механізму регулювання діяльності банків з боку центрального банку.

Завдання дисципліни полягає у набутті теоретичної і практичної підготовки здобувачів ВО у банківській сфері; **формування вмінь і навичок: аналізу** елементів банківської системи в економіці, функцій та операцій центрального банку і банківських установ другого рівня; **структурування** інструментів грошово-кредитної політики відповідно до макроекономічних показників економіки; **організації та забезпечення** роботи банківських установ, їх взаємовідносин з підприємствами всіх рівнів, державою і недержавним сектором економіки; **розміщення** коштів в найбільш привабливі проекти, відкриття клієнтських рахунків, проведення оцінки кредитоспроможності позичальника; **здійснення** операцій на фондовому, валютному, кредитному ринках.

Предмет: ефективне та безпечне функціонування банківської системи в умовах викликів сучасної національної економіки.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

- Тема 1. Теоретичні засади організації банківської системи.
- Тема 2. Центральний банк у банківській системі.
- Тема 3. Сутність банку та банківської діяльності.
- Тема 4. Організація діяльності та управління банком.
- Тема 5. Операції банків із формування ресурсної бази.
- Тема 6. Основи організації банківського кредитування.
- Тема 7. Операції банків з цінними паперами.
- Тема 8. Операції банків з обслуговування платіжного обороту.
- Тема 9. Операції банків в іноземній валюті.
- Тема 10. Нетрадиційні банківські операції та послуги.
- Тема 11. Банківська система в умовах глобалізації.
- Тема 12. Стабільність банківської системи.
- Тема 13. Державне регулювання банківської системи.

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

– загальних програмних компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних

джерел;

- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність працювати у команді;
- здатність працювати автономно.

– фахових програмних компетентностей:

- здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
 - здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;
 - здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
 - здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення;
 - здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

2) досягнення програмних результатів навчання:

- знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем;
- визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;

- знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування;
- володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію;
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;
- володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;
- виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань;
- виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

- **знання:**
- сутності, структури, функцій, основних завдань і призначення банківської системи та її елементів;
- законодавчої та нормативної бази, що регулює банківську діяльність;
- механізму та середовища функціонування банків першого та другого рівнів;
- механізму роботи центрального банку, знання його функції, операції та впровадження інструментів грошово-кредитної політики;
- сутності, функцій та принципів діяльності банків;
- сутності, значення і технології здійснення пасивних операцій банків, а також порядок формування їх ресурсної бази - власних, залучених і запозичених коштів;
- сутності, значення і технології здійснення активних операцій комерційних банків;
- порядку формування фінансового результату діяльності комерційних банків, його оподаткування і використання;
- механізму забезпечення стабільності банківської системи;
- сутності функціонування банківської системи в умовах глобалізації фінансових ринків та форм організації міжнародного банківського бізнесу;

– міжнародного досвіду регулювання банківської діяльності та застосування інструментів при забезпеченні фінансової стійкості банків.

– **уміння/навички:**

– аналізувати елементи банківської системи в економіці; класифікувати банки за різними ознаками; групувати показники діяльності банків за видами здійснюваних операцій;

– структурувати інструменти грошово-кредитної політики відповідно до макроекономічних показників економіки, аналізувати функції та операції центрального банку;

– організувати та забезпечити роботу банківських установ;

– використовувати набутий обсяг знань для забезпечення сталої діяльності банку/підрозділу банку в умовах зростаючої інтеграції банківських систем;

– розміщувати кошти в найбільш привабливі проекти, відкривати клієнтські рахунки, проводити оцінку кредитоспроможності позичальника;

– організувати проведення банківськими установами основних операцій по формуванню ресурсів та їх розміщенню;

– організувати взаємовідносини банківських установ з підприємствами всіх рівнів, державою і недержавним сектором економіки;

– робити відповідний аналіз та здійснювати операції на фондовому, валютному, кредитному ринках;

– використовувати професійні знання та навички при наданні банківських послуг, здійснення операцій з готівкою, платіжними картками;

– оцінювати стан та проблеми розвитку банківської системи України;

– відстежувати та враховувати міжнародний досвід, а також перспективні можливості розвитку банківської системи України;

– вирішувати проблемні ситуаційні завдання у професійній діяльності, генерувати ідеї з урахуванням світового досвіду банківської діяльності;

– володіти прийомами пошуку та використання наукової інформації, використовувати при цьому технічні засоби збору та обробки інформації, працювати на персональному комп'ютері.

– **комунікація:**

– демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;

– використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

– **відповідальність і автономія:**

– демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;

– продовжувати навчання впродовж життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань у фінансовій сфері діяльності.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи побудови та функціонування банківської системи					
Тема 1. Теоретичні засади організації банківської системи	12	2	2	-	8
Тема 2. Центральний банк у банківській системі	12	2	2	-	8
Тема 3. Сутність банку та банківської діяльності	12	2	2	-	8
Тема 4. Організація діяльності та управління банком	11	2	2		7
Разом за змістовим модулем 1	47	8	8	-	31
Змістовий модуль 2. Банки в національній економіці					
Тема 5. Операції банків із формування ресурсної бази	11	2	2	-	7
Тема 6. Основи організації банківського кредитування	15	4	4	-	7
Тема 7. Операції банків з цінними паперами	11	2	2	-	7
Тема 8. Операції банків з обслуговування платіжного обороту	11	2	2	-	7
Тема 9. Операції банків в іноземній валюті	11	2	2	-	7
Тема 10. Нетрадиційні банківські операції та послуги	11	2	2		7
Тема 11. Банківська система в умовах глобалізації	11	2	2		7
Тема 12. Стабільність банківської системи	11	2	2		7
Тема 13. Державне регулювання банківської системи	11	2	2		7
Разом за змістовим модулем 2	103	20	20	-	63
Усього годин	150	28	28	-	94

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/П	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар запитань і відповідей «Банківська система, її сутність, цілі, функції та взаємозв'язок із іншими системними структурами»	2
2	Семінар запитань і відповідей «Центральні банки: правові основи їх організації, функції та основні напрями діяльності»	2
3	Семінар – розгорнута бесіда «Види банків, принципи їх діяльності та функції»	2
4	Семінар – розгорнута бесіда «Порядок створення банків, процедури їх державної реєстрації та ліцензування діяльності»	2
5	Семінар з виконанням практичних задач «Операції банків із залучення та запозичення ресурсів»	2
6	Семінар з виконанням практичних задач «Процес банківського кредитування»	2
7	Семінар з виконанням практичних задач Захист групових проєктів	2
8	Семінар з виконанням практичних задач «Діяльність банку на ринку цінних паперів»	2
9	Семінар з виконанням практичних задач «Розрахунково-касові операції банків. Операції банків з платіжними картками»	2
10	Семінар з виконанням практичних задач «Сутність та види валютних операцій банків, основи їх проведення та місце у банківському бізнесі»	2
11	Семінар з виконанням практичних задач «Нетрадиційні банківські операції та послуги»	2
12	Семінар – розгорнута бесіда «Функціонування банківської системи в умовах глобалізації фінансових ринків та форм організації міжнародного банківського бізнесу»	2
13	Семінар запитань і відповідей «Стабільність банківської системи як чинник забезпечення стабільності фінансової та економічної систем і економічної безпеки держави»	2
14	Семінар з виконанням практичних задач «Регулювання та нагляд за діяльністю банків»	2
Всього		28

5. Розподіл балів, які отримують студенти

- вид контролю: екзамен

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практичного заняття	Аудиторна робота						Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Захист групових проєктів	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1								
Семінар 1	-	-	1	-	-	-	1	2
Семінар 2	-	2	1	-	-	-	-	3
Семінар 3	-	-	1	-	-	-	1	2
Семінар 4	-	-	1	-	-	-	1	2
Разом змістовий модуль 1	-	2	4	5	5	-	3	19
Змістовий модуль 2								
Семінар 5	-	2	-	-	-	-	-	2
Семінар 6	-	2	-	-	-	-	-	2
Семінар 7	-	-	-	-	-	2	-	2
Семінар 8	-	2	-	-	-	-	-	2
Семінар 9	-	3	-	-	-	-	-	3
Семінар 10	-	2	-	-	-	-	-	2
Семінар 11	-	-	1	-	-	-	1	2
Семінар 12	-	-	1	-	-	-	1	2
Семінар 13	-	2	-	-	-	-	-	2
Семінар 14	-	-	2	-	-	-	-	2
Разом змістовий модуль 2	-	13	4	5	5	2	2	31
Разом								50

Оцінювання студентів протягом семестру (заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	